

Opgave 3

China wil Bancor

uit een krant (2009):

AMSTERDAM – De Federal Reserve (Fed), het Amerikaanse stelsel van Centrale Banken, heeft de geldkraan helemaal open gezet in een ultieme poging de crisis in de economie van de Verenigde Staten van Amerika (VS) te bezweren. De Fed maakte dinsdag bekend dat het 600 miljard dollar aan schulden overneemt van Fannie Mae en Freddie Mac, de grootste hypotheekbanken van het land. Die overname wordt gefinancierd door nieuw geld te drukken. Gezien de recessie waarin de Amerikaanse economie zich bevindt, acht de Fed het risico klein dat deze actie de inflatie in de VS aanjaagt. Bij deze reddingsactie nemen de schulden van de Amerikaanse overheid dus niet toe.

Chinese economen maken zich al jaren zorgen over de waardevermindering van de dollar. Extra dollars in omloop brengen kan leiden tot een daling van de koers van de Amerikaanse dollar. Hiermee zou de waarde van het Chinese vermogen dat is belegd in Amerikaanse dollars, omgerekend in Chinese yuans, fors dalen. En de belangen zijn groot, want China is de grootste financier van de Amerikaanse staatsschuld. Om meerdere redenen twijfelen de Chinezen nu over de positie van de Amerikaanse dollar als mondiale reservemunt.

- 2p **13** Leg uit dat het risico op inflatie bij 'het openzetten van de geldkraan' relatief klein is in een situatie van recessie. Gebruik in je uitleg de verkeersvergelijking van Fisher.

De VS heeft al jaren een tekort op de betalingsbalans. Met name het tekort op de lopende rekening met China is erg hoog. Vaak leidt een tekort op de lopende rekening tot een verandering van de wisselkoers. Dat is voor de VS, in relatie tot China, in de afgelopen jaren nauwelijks gebeurd.

Tot juli 2005 was de koers van de yuan met een vaste pariteit gekoppeld aan de dollar. Tussen juli 2005 en juli 2008 is deze vaste koppeling beperkt versoepeld. Vanaf juli 2008 heeft de Chinese centrale bank deze koppeling weer hersteld.

- 2p **14** Leg uit welke koersverandering van de yuan een gevolg kan zijn van een tekort op de betalingsbalans van de VS met China, als de wisselkoers niet gekoppeld wordt.
- 2p **15** Verklaar de keuze voor een vaste koppeling tussen dollar en yuan, vanuit het perspectief van de Chinese economie.

Naar aanleiding van bron 6 doet de schrijver van het bovenstaande artikel een uitspraak:

“In maart 2008 bedroeg de totale waarde van het door Chinezen in Amerikaanse dollars belegde vermogen 2.000 miljard dollar. Stel dat tussen maart 2008 en maart 2009 dat vermogen is gegroeid met 10 miljard dollar. Je kunt berekenen dat de Chinezen er in vermogen toch op achteruit zijn gegaan, als je kijkt naar bron 6.”

Gebruik bron 6.

2p **16** Laat de berekening zien die de schrijver bedoelt.

In april 2009 vond een internationale conferentie plaats van de twintig grootste economieën van de wereld (G20). De president van de Centrale Chinese Bank, Zhou Xiaochuan, hield een toespraak. Hij maakte zich niet alleen zorgen over de waardevermindering van het Chinese vermogen in de VS. De bankpresident legde ook uit waarom hij vindt dat de dollar niet langer geschikt is als mondiale reservemunt. De president zei te spreken namens de BRIC-landen: een groep van opkomende economische grootmachten in de niet-westerse wereld: Brazilië, Rusland, India en China.

Timothy Geithner, minister van Financiën van de VS, reageerde op deze toespraak. Hij was het niet eens met de Chinese bankpresident en zag voldoende redenen om de dollar als mondiale reservemunt te handhaven. Ten behoeve van de internationale pers schrijven de beide heren een persbericht.

Gebruik bron 7 en bron 8.

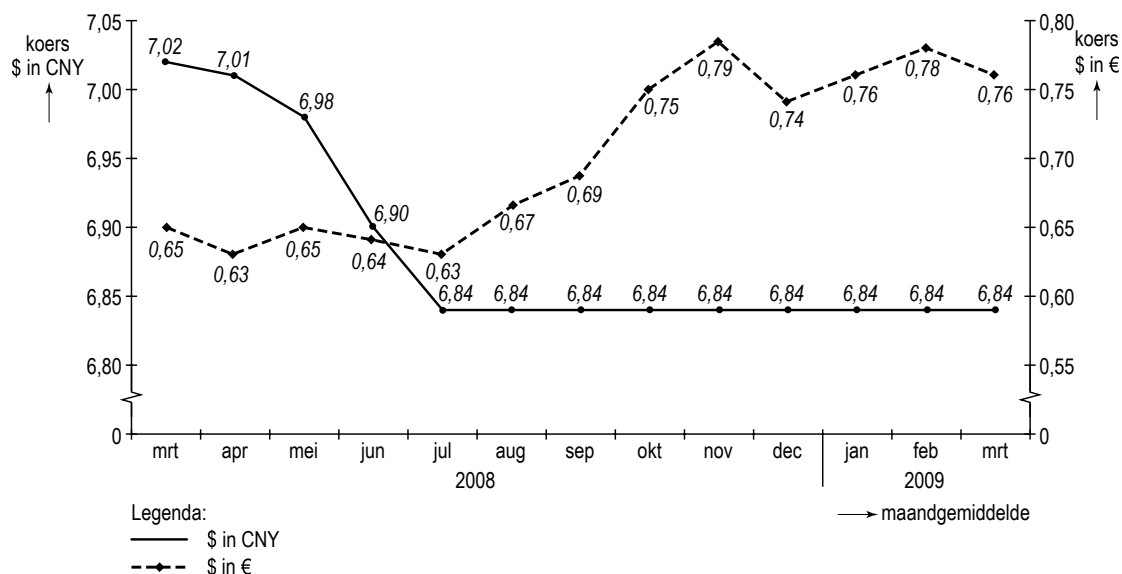
3p **17** Schrijf het persbericht van Zhou of het persbericht van Geithner.

- Vermeld eerst de naam van de persoon die je kiest en het standpunt dat hij inneemt.
- Beargumenteer dat standpunt, met verwijzing naar twee onderdelen uit bron 8.

Gebruik voor het totale persbericht maximaal 70 woorden.

Opgave 3

bron 6 koers van de Amerikaanse dollar (\$) in Chinese yuan (CNY) en in euro's (€): maart 2008 tot en met maart 2009

bron 7 de droom van Keynes

De president van de Chinese centrale bank, Zhou Xiaochuan, pleit voor invoering van de 'Bancor', een munt die al in 1944 door de econoom Keynes werd bedacht. De waarde van de Bancor wordt bepaald aan de hand van een gewogen gemiddelde van de prijzen van dertig grondstoffen, waaronder goud. Zhou wil dat deze munt de dollar als mondiale reservemunt gaat vervangen.

Onder mondiale reservemunt verstaan we in deze opgave de valuta:

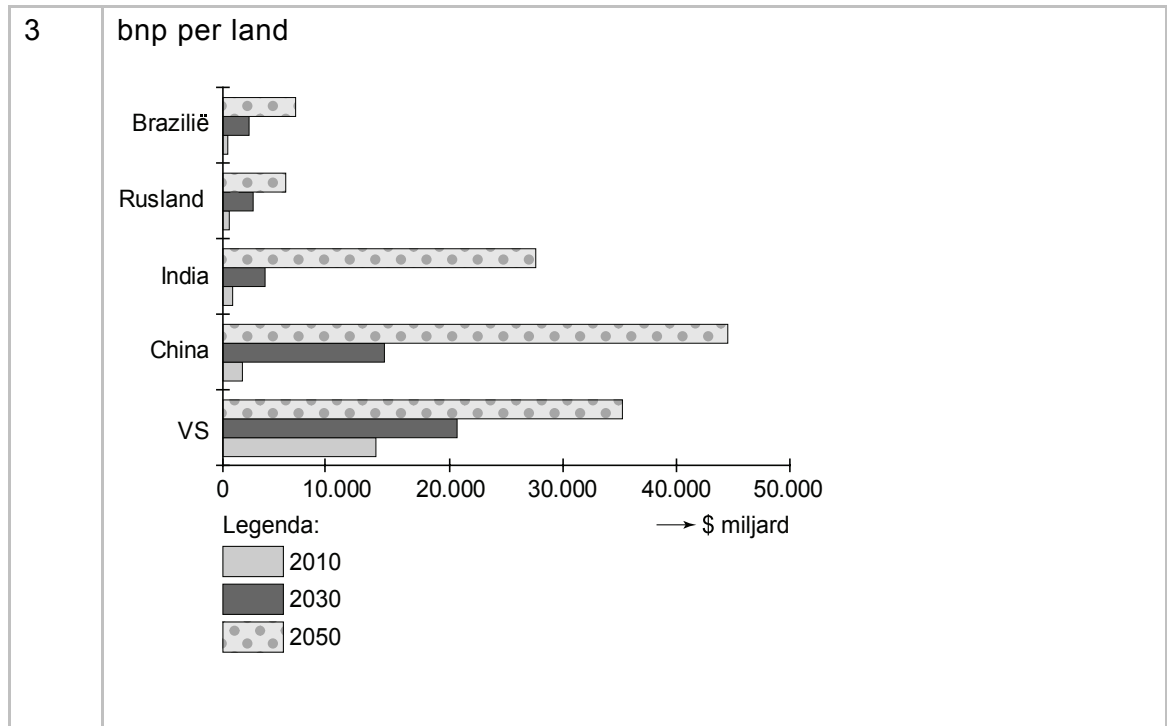
- waarin veel landen hun deviezenreserve aanhouden;
- waarin de prijzen van de belangrijkste grondstoffen worden uitgedrukt;
- waaraan landen de waarde van de eigen valuta kunnen koppelen als de eigen koers onstabiel is.

**bron 8 Internationaal Monetair Fonds (2009):
economische verwachtingen en prognoses**

1 De enorme tekorten van de VS op de overheidsbegroting en op de betalingsbalans, zullen ook de komende jaren de koers van de Amerikaanse dollar onder druk zetten.

2 De prijzen van de meeste grondstoffen zullen in de komende decennia steeds sterker schommelen, als gevolg van politieke onrust, toenemende uitputting van voorraden, klimaatverandering en explosief toenemende vraag.

4 Omdat de waarde van de Bancor is gebaseerd op de gewogen gemiddelde waarde van dertig grondstoffen verwachten wij dat de koers van de Bancor stabiel zal zijn dan de dollarkoers.

5 De economische groei van China is nu nog sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de Chinese export, maar zal in de toekomst meer afhankelijk worden van binnenlandse groeifactoren.